

UVODNICI BR. 1-4

WEBZIN O AUDIJU I MUZICI

BROJ 3

WAM

AUDIO 47 Laboratory
Cary Audio
Conrad-Johnson
Gryphon
Isophon
Pathos Acoustic
ProAc
Thule Audio

GLAZBA Louis Armstrong
J. S. Bach
Cubisimo
Miles Davis
Dora Pejačević
Alfred Schnittke
Giacomo Puccini
Igor Stravinski
Giuseppe Verdi

35 kn wam.hi-fi.hr

ISSN 1330-019X
1177183 1000018

WEBZIN O AUDIJU I MUZICI

BROJ 1

WAM

AUDIO Audio pojmovnik
Prostorna akustika
RCA Living Stereo

Adcom
B & W
Classe Audio
Jolida
Mark Levinson
Rotel

TESTOVI

GLAZBA Duke Ellington
Philip Glass
Herbie Hancock
Joseph Haydn
Alfred Schnittke
John Taverner

35 kn wam.hi-fi.hr

ISSN 1330-019X
1177183 1000018

WEBZIN O AUDIJU I MUZICI

BROJ 4

WAM

AUDIO Audio Research
J.M. Lab
Lehmann Audio
Mark Levinson
Rotel
Sonus Faber
Thiel

GLAZBA Anthony Coleman
Miles Davis
Hildegard von Bingen
Stanko Horvat
J. M. Hotteterre
Gustav Mahler
Carmen Macrae
Boško Petrović
Franz Schubert
Artie Shaw

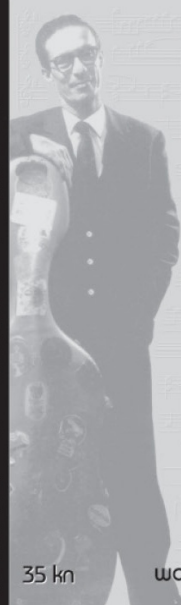
35 kn www.wam.hr

ISSN 1330-019X
1177183 1000018

WEBZIN O AUDIJU I MUZICI

BROJ 2

WAM

AUDIO 47 Laboratory
Alón by Arcarian
Arcam
Audible Illusions
Benz Micro
Bowers & Wilkins
JM Lab
Rotel
Sonus Faber
Vandersteen

GLAZBA Alban Berg
Frederic Chopin
Billie Holiday
Antonio Janigro
Gustav Mahler
Alfred Schnittke
Arnold Schönberg
Lester Young
Anton Webern

35 kn wam.hi-fi.hr

ISSN 1330-019X
1177183 1000018

WAMORENJE BR. 4

UVODNIK WAM BR. 1

Poštovani čitatelji,

pred Vama je prvi broj prvog hrvatskog webzina za audio i muziku, W A M. Prvi broj je promotivan i besplatan, a njegov prvenstveni cilj je upoznavanje čitateljstva s našm časopisom. Ukoliko Vam se sviđi to što će te pročitati, pretplatite se budući da je to jedini pouzdani način distribucije, a time ćete ujedno podržati i osigurati daljnje izlaženje časopisa WAM.

W A M će se tiskati na 80-ak stranica u modernom crno-bijelom dizajnu, a izlaziti će kvartalno: 15. ožujka, 15. lipnja, 15. rujna. i 15. prosinca. Tiskana i web inačica časopisa razlikovat će se i međusobno dopunjavati. Na webu, URL adresa je www.wam.hr, promjene će biti češće, naročito glede interakcije s čitateljima te najava raznih glazbenih i audio-događaja. Međutim, duži eseji i recenzije bit će postavljeni na webu u skraćenom obliku ili sasvim izostavljeni, pa od naših čitatelja očekujemo da koriste obje inačice kako bi dobili potpunu informaciju.

W A M će svojim sadržajem nastojati pridonositi kulturi slušanja glazbe i upotrebe vrhunskih audio uređaja, te promociji nosača zvuka i osobito glazbe kao našeg i Vašeg primarnog interesa. O tom pothvatu razmišljamo već poduže, i tim intenzivnije što je očitije da u Hrvatskoj, na žalost, nema časopisa koji bi se ozbiljno i sustavno bavio problemima glazbe,

njezinog izvođenja i reprodukcije. O svakoj od te tri kategorije, kao i o njihovoj povezanosti i isprepletenosti, pisat će najbolji znalci koje imamo, a ozbiljnost pristupa jamčit će urednički odbor u kojem se nalaze ugledni djelatnici iz glazbenog, kulturnog, novinarskog i gospodarskog života, te, naravno, predstavnici onih zbog kojih to sve radimo – entuzijasti glazbe i njezine što vjernije reprodukcije.

W A M je namijenjen mladima, koji se sve intenzivnije služe samo webom, ali i iskusnim ljubiteljima glazbe koje želimo upoznati s vrhunskim *high end* uređajima i najnovijim izvedbama i izvođačima. Dakle, nastojat ćemo graditi spone između „svjetova“ umjetnosti i tehnologije, jer taj jaz danas često nepotrebno dijeli različite skupine poput audiofila i glazbenika ili čitatelja i *surfera* ili starijih i mlađih,... a zapravo tek sinteza njihovih pogleda i stremjenja omogućava dostizanje našeg zajedničkog cilja – uživanja u bogatstvu glazbe.

W A M je prvenstveno namijenjen Vama – što nas je više bit će bolje i zabavnije! Rado ćemo odgovoriti na Vaša pitanja i dati dodatna pojašnjenja, za sada isključivo preko interneta gdje će se nalaziti i naš mali oglasnik. Svaka pohvala, sugestija ili kritika je dobrodošla. Prije rastanka, još jednom bih Vas pozvao da se pretplatite na časopis i da na taj način podržite njegovo izlaženje.

Stoga, pridružite nam se i unaprijed vam zahvaljujemo na podršci.

Ivan Supek

UVODNIK WAM BR. 2

Poštovani čitatelji,

ponajprije, na početku mog prvog uvodnika, zahvaljujem svima na podršci koju su ukazali i pomoći koju su nesebično dali pri porađanju prvog broja WAM-a, nadajući se skromno da prvi broj časopisa koji smo zajednički iznjedrili svojim izgledom, koncepcijom i sadržajem nije u većini elemenata bitno drugačiji od naših zajedničkih očekivanja.

Svjesni smo da, baš kao i svaki prvi korak, ni naš nije bio sasvim čvrst, siguran i do kraja uvjerljiv, ali i optimistički uvjereni da i takav naznačuje da će oni koji slijede biti baš onakvi kakvi se očekuju od ozbiljnog, odraslog bića. Posebno se to odnosi na audio dio WAM-a, kojeg smo radili s iznimnim entuzijazmom i natopili iskrenim emocijama, sa svim pozitivnim i negativnim posljedicama stvaralačkog uzbuđenja i očekivanjem prvijenca. Zato će taj dio koji, za razliku od ostatka sadržaja časopisa, stvaraju mahom entuzijasti-amateri, ali i zato jer je područje kojeg pokriva složeno i namijenjeno vrlo širokom krugu ljubitelja kvalitetno reproducirane glazbe, tijekom vremena doživljavati i najznačajnije promjene, kako u koncepciji tako i u postavi suradnika. Upravo stoga neka ovo bude i naš poziv na suradnju svima vama koji su čitajući prvi broj časopisa barem na trenutak pomislili da bi takvo što ili još i bolje mogli i oni.

Novosti se gotovo svakodnevno sustižu i smjenjuju tako da je i audiomjesečnicima teško pratiti sve što se događa. Naravno, postoji majka

svih mreža, Internet, u čijem bezgraničnome prostranstvu svatko tko je njezin dio može naći vrijednih i korisnih informacija o događanjima koja iz dana u dan crtaju novo lice audija. I mi ćemo, da bismo umanjili negativne učinke kvartalnog izlaganja, ali i na jednome mjestu i uglavnom na svima nama razumljivom, hrvatskom jeziku pratili i prenosili, pa i komentirali zbivanja na uzbibanoj audiosceni, na našem WAM webu, našem virtualnom *alter egu*, redovito pratiti zanimljivosti koje će biti promptni odraz zbivanja na svjetskoj audiovjetrometini. Osim mogućnosti praćenja novosti, na našem webu bit će i niz drugih zanimljivosti s audiotematikom, poput testova i prikaza komponenata koje zbog koncepcije broja, ali prije svega zbog ograničenosti prostora u njemu, neće doživjeti svoje papirnato izdanje, već će živjeti tek svoj virtualni život. Tako će oni skloni plovidbi po informatičkom oceanu i unutar tromjesečnog perioda moći na zaslonima svojih računala pročitati niz novosti i prikaza, i tako gotovo svakodnevno proširivati svoje audioobzore.

Težimo postati ozbiljnim časopisom, čvrstom sponom dvaju područja, te združiti glazbu i tehniku, želimo omogućiti ljubiteljima glazbe da pomoću kvalitetnih uređaja za njezinu reprodukciju što dublje proniknu u glazbenu srž, a onima, pak, kojima audio znači zadovoljenje tehničkih strasti široko otvoriti prozor u prebogat svijet glazbe. S tom nadom da ćemo spajanjem tih svjetova stvoriti jedan novi, obuhvatniji i svima interesantniji, zdušno nastavljamo naš rad dok god nas budete trebali i podržavali.

Milan Rupiće

UVODNIK WAM BR. 3

Poštovani čitatelji,

WAM ovim trećim brojem, sa žanrovski novim priložima, postaje cjelovitiji i zanimljiviji, a razvidna je i njegova zacrtana zadaća, da bude Vaš vodič pri kupnji i informiranju. Dio zadaće koji se odnosi na kupnju su uvelike olakšali domaći distributeri nosača zvuka, koji su potporom WAM-u dokazali ne samo svoj interes već i prepoznavanje potrebitosti nečeg našeg, koje će svojom kvalitetom i neodvisnošću biti realnije od, uglavnom, nacionalno pristranih inozemnih časopisa. Kako WAM piše za Vas bitna je snažnija interaktivnost, pa evo i nekolicine pojašnjenja (ili bolje rečeno opravdanja).

Domaća se glazbena scena nastoji „pokrivati” izbalansirano, s primarnom zadaćom da se vrednote što manje euforički vrednuju i prikažu prema opće važećim, te lokalno neovisnim muzikološkim standardima i kriterijima. Spomenuto važi za ne mali broj povijesno značajnih skladatelja i interpreta (posebice kad se ima u vidu da smo relativno mala sredina). Informacije iz inozemstva WAM nastoji prikazati objektivno i to tako da Vam što cjelovitije podastre bogatu gamu zbivanja i snimaka. Ova zadaća iziskuje ponajviše napora i poradi toga što smo svjedoci iznimno bogate ponude događanja na koncertnim podijima i oko njega, a i novih izdanja i reizdanja cjelovitih fonoarhiva. Zašto najviše napora? Zato što, po mnogima, vrijeme glazbene povijesti s poznatim značajkama više ne traje, nestalo je. Ali, ne očajavajte, nikada slušateljima nije bilo bolje budući da

ponuđeni izbor fascinira količinom i vrednotama, odnosno, nikada im se nije toliko nije ugađalo. Primjerice (uz audiokomponente koj demokratiziraju nekad posvećeni prostor i liberaliziraju individualni pristup), na sceni su ovo-vremena tumačenja prošloga sa raznovrsnim afinitetima, konstrukcijama i dekonstrukcijama, te novo glazbeno vrijeme koje, svojim raznolikim interesima i fascinantnom fragmentarnošću, izmiče preciznim žanrovskim kategorizacijama. Uz to, mijena je stalna. Čak su i pojmovi podložni stalnim redefinicijama radi brzog proširivanja ili sužavanja istih, te uvađanja novih. Kako je svaka snimka avantura za sebe, uzbuđenja je na pretek! WAM Vam ih nastoji približiti sa što manje premisa i predrasuda, determiniran jedino prostorom koji je u direktnoj svezi s, naravno, troškovima.

O troškovima nećemo, ponajviše zato što i Vi s njima dijelite kruh svagdanji. Nastojat ćemo održati, proširiti i internacionalizirati WAM-ovu web stranicu na koju su sada svi ponosni. U svojoj kategoriji proglašena je najboljom (pogledajte u časopis PC chip od veljače)!

I na kraju, ne zaboravite, javljajte se jer WAM je Vaš, a Vaš sinergični glas je njegovom entuzijazmu, vjerujte, jedina zdrava hrana. Imajte uvijek u vidu da pisma ili e-mailovi, koji se objavljuju ili ne objavljuju, nisu dodvoravanje čitateljima, hranjenje WAM-ovog ega ili manipuliranje urednika s interesom, već su mu to pozivi na korektivne akcije i impulsi za novo i potrebno. Želimo Vas se i na webu i u WAM-u i u našim budućim slušaonicama.

Aleksandar Mihalyi

UVODNIK WAM BR. 4

Poštovani prijatelji,

ovim novim, četvrtim brojem WAM slavi svoj prvi rođendan i postaje sve jasnije da je entuzijazam pojedinaca (a ima ovdje i, naravno, dosta tvrdoglavosti) rezultirao časopisom čiji prilozi, sadržaji i posebno grafička oprema dosada izdanih brojeva su nadasve dobro prihvaćeni i komentirani, pa s pravom i prestajemo „kriti“ zadovoljstvo. Ne krijem pri tome, nazovimo ga tako – svoje osobno uredničko zadovoljstvo, nekom lažnom skromnošću. Samom koncepcijom ispunjavamo ono što smo dogovorima davno zacrtali i prije izlaska prvoga broja. Čini mi se sada da su zajednička očekivanja i potvrđena, što rado priznajem, premda od rođenja pripadam skupini – „vedrih pesimista“. WAM se čita, sadržaji su dobro prihvaćeni, a korisne informacije koje iz časopisa crpe ozbiljni ljubitelji glazbe potvrda su ispravnosti pokretanja i kvalitete WAM-a. Stoga zahvaljujem ovim putem svima onima koji nas dobronamjerno podržavaju i hrabre.

Kako sam u situaciji da sa svega nekoliko dragih mi suradnika pokrivam izuzetno interesantno i glazbom bogato područje, glazbu XX. stoljeća - *jazz*, nastojim iskustvom i zaljubljenošću u nju, u tu „staremodnu“ glazbu, kako na nju gledaju pripadnici nove *rock* generacije, prezentirati je zajedno s njezinim korijenima – *bluesom*, *ragtimeom* i *spiritualom*, uz potrebne informacije za diskofile *jazza* kojih ima dosta,

posebno u intelektualnim krugovima. Kad su u pitanju audio i akustika, priznajem da to područje pratim sa strahopoštovanjem i distancom, jer se tu događaju strašne promjene, no kad je riječ o glazbi, posebno o glazbi XX. stoljeća – a osobito *jazzu*, onda stoički prihvaćam ulogu i odgovornost urednika.

Mi recenzenti pratimo domaću i stranu izdavačku djelatnost i poručujemo: sumnja je posljedica vremena u kojem živimo, a osjećaj za *jazz* i potječe otuda, i *jazz fan* ili diskofil, najčešće potpuno nesvjesno, posjeduje snažan osjećaj baš za tu varljivost i nejasnoću našega vremena – vremena u kojem je forma (pre)često važnija od sadržaja. Dakle, nastojat ćemo kupcima nosača zvuka pomoći da izbjegnju liniju manjeg otpora, da izbjegnju osrednja izdanja i autore. Želimo pomoći slušateljima i želimo da vjeruju u naše dobre namjere, uz obećanje da je ono što preporučimo ono što mi u glazbi iskreno smatramo vitalnim i pravim. A to je mnogo u ovim čudnim vremenima, kad gotovo ništa nije vitalno, a pravo je gotovo uvijek samo ono što nije vitalno.

Naš jedini interes i želja je da vam budemo na usluzi i potrebnim informacijama pomognemo da sakupite nosače zvuka koji zaslužuju da se njima radujete. Ako se kod toga ostvari i vaše puno zadovoljstvo, i mi WAM–ovci smo uspješni, i biti ćemo jednako zadovoljni kao i vi. Stoga će nam biti osobito drago ako nam se i dalje javljate s prijedlozima i/ili željama.

Miro Križić

WAMORENJE WAM BR. 4

Navršava se prva godina izlaženja WAM-a i mislim da je Miro Križić u pravu kada kaže da sa nesakrivenim pravom možemo biti ponosni na ostvareno, a ostvarili smo zanimljiv časopis upečatljiva izgleda. Pripadne web stranice također privlače pažnju svojim sadržajem što se ogleda i u posjećenosti i u primljenim pohvalama. To je tim značajnije što je sve to ostvareno u vrlo teškim okolnostima prvenstveno zahvaljujući entuzijazmu naših suradnika i urednika. Mene osobno najviše veseli značajan rast kvalitete časopisa i sadržajem i izgledom, a i to, što vidim prostora i mogućnosti za daljnji rast.

Moglo bi se sada govoriti o vrlo različitim aspektima i problemima izlaženja časopisa no izdvojimo jedan koji je ipak najpresudnije utjecao na sadašnji izgled i kvalitetu časopisa. Naime, od samog početka željeli smo da WAM postane integracijska sila koja bi povezivala inače raznorodne grupacije naše glazbene i audio stvarnosti, a naravno to je jedino moguće kroz potpunu demokratičnost i otvorenost prema svim pojedincima, skupinama ili organizacijama koje rade na promicanju glazbe i njezine reprodukcije u bilo kojem obliku. Već u dosadašnjoj realizaciji četiri broja časopisa WAM sudjelovao je vrlo velik broj pojedinaca, pretežito mladih, i to je po mom sudu najbolji aspekt cijelog ovog poduhvata, a mi se iskreno nadamo još većem odazivu novih suradnika u budućnosti. Navedimo sada naše suradnike, u nadi da nikoga nismo preskočili: Myles Astor, Stjepan Aranjoš, Marcel Bačić, Marija Barbieri, Nada Bezić, Miljenko Bogdanić, Barbara Bego, Zoran Brajša, Saša Britvić, Zlatko Bukovac, Tomislav Burec,

Ivana Bušić, Lynn Cavanagh, Dalibor Davidović, Valter Dešpalj, Željko Dujmović, Nedjeljko Fabrio, Tomislav Facini, Nenad Grakalić, Nikša Gligo, Jana Haluza, Josip Hrastić, Davor Hrvoj, Gorjana Ivoković, Vid Jeraj, Arsen Katić, Aleksandra Koerbler, Gordana Kovačić, Bojana Kovačević, Miro Križić, Mladen Krklec, Suzana Kubik, Davor Lahnit, Sead Lejlić, Robert Leš, Mladen Martić, Dario Mačević, Stjepan Malić, Trpimir Matasović, Aleksandra Mežnarić, Aleksandar Mihalyi, Marijan Modrušan, Vladimir Mutabžija, Saša Nestorović, Ćurđa Otržan, Mario-Osvin Pavčević, Mario Penzar, Igor Pešić, Igor Peteh, Sanjin Petrović, Boško Petrović, Vlado Prister, Marko Puš, Zoran Radenković, Željka Radovinović, Milan Rupić, Tomislav Ruszkovski, Davor Schopf, Eva Sedak, Vlado Sebök, Maja Staneti, Darko Stanišić, Dušan Stranić, Ivan Supek, Iva Lovrec Štefanović, Damir Vanguard, Munir Vejzović, Mihaela Vekarić, Sanda Vojković, Dražen Vrdoljak, Predrag Vukadin, Jelena Vuković, Miljenko Tumpa, Danijel Žabčić, Ivan Živanović i Ivica Župan.

Dakle, iz ovog podužeg popisa je razvidno da smo u našoj namjeri uglavnom i uspjeli, a u ime uredništva, i čitatelja, koristim ovu prigodu da im se zahvalim i zaželim dugu i uspješnu suradnju u našem časopisu.

Naravno, a to je i najpresudnije za časopis, sve to ne bi se ostvarilo i ne bi imalo smisla bez vaše podrške, jer časopis je prvenstveno tu zbog vas i za vas. Podršku ste nam pružili na najbolji mogući način – čitanjem. Stoga naša usrdna zahvala u nadi da ćete i dalje biti strogi prema nama i tjerati nas na još veće zalaganje kako bi naš zajednički časopis i webzin bio što bolji.

Ivan Supek